

rádió és villamosság

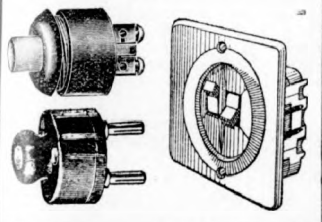
VI. évf. 1936. szeptember hó 9. szám.

„ELBE” kft.
VI. Ó-utca 9
T. 12-93-06
Gyártás-
engros
képviseletek

Kartelen kívüli árak.
Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Bakelit szerelvények,
szerelési cikkek

Dénes Testvérek Rt.

elektrotechnikai és fémárugyár
VI., Teréz-körút 26. Tel. 11-35-26, 11-35-28

POLYDOR-BRUNSWICK
világmarkás gramofonlemezek
vezéreképviselete

Szerelési anyagok, rádióalkatrészek, gramfonok,
gramfonlemezek, csillárok a legolcsóbb napi árban

rádió alkatrészek
árban, minőségben
vezetnek - - -

**BEITLER
SÁNDOR
FIA**

Zsinór-, gomb-,
gumiszalag
és paszomány-
árak gyártása

BUDAPEST,
VII. Kazinczy u. 13

Alapítva 1907

PHILIPS, STANDARD

rádióalkatrészek legolcsóbban,
villamos szerelési anyagok
nagy raktára.

VI., Podmaniczky-u. 39.
Fiókhizlet: Rákóczi út 30

Kérje árjegyzékünket!

Világítási üvegek

Villamos szerelési anyagok
a legolcsóbb árakon

Aschner György

villamossági nagykereskedése
VI., Podmaniczky ucca 21.
Telefon 11-98-46

Új széria, nagyobb üzemszilvsíttség,
tágabb használhatósági terület

DITMAR

elektrolitikus kondenzátor

Kérjen árajánlatot és prospektust, hogy
vevőinek felvilágosítást tudjon adni.
Árdó József, VI. Vilmos császár út 43

zseblámpaégők
célsmerten legjobbak!

Nagy fényerő — hosszú
élettartam — kis fogyasztás
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyész-mérnök
Budapest, VI.
LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.
Telefon: 11-49-93.

GOTTLIEB ANDOR

VII., Dohány ucca 52. Telefon 14-08-23

Mindennemű villamossági cikkek **Jól jár,**

ha cégemnél
egy próbaren-
delést eszközöl

Gyártmányai:

lapos és sodrott
cérna zsinór

lapos és sodrott
selymzsinór
csengőzsinór

kikészített és
méterárú
fejhallgató
zsinór

telepszinór

1× és 2×
pamut
viaszhuza

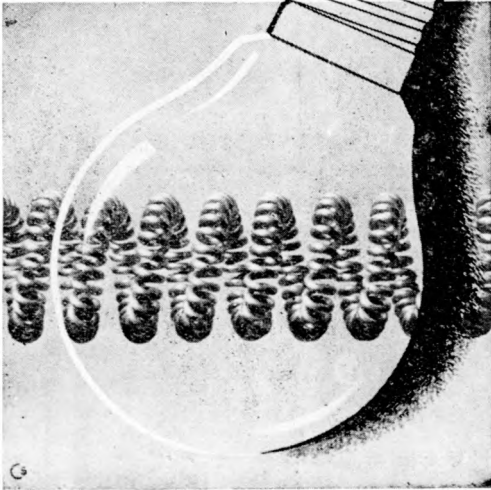
ikerhuza

Csd huza

T huza

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA

*a megbízható
izzólámpa*

BEMUTATÁSKOR

hívja fel vevői figyelmét a rövidhullámu vétel fontosságára; mutasson rá arra, hogy ezen a hullámsávon öt világrész műsora vehető, a helyi adót megközelítő hangerővel. Emlitse meg, hogy rövidhullámon a vétel nappal ugyanolyan tökéletes, mint éjjel, nyáron ugyanolyan, mint télen. Ne felejtse figyelmeztetni vevőit, hogy az új ORION rádiókban számos olyan jelentős újítás került alkalmazásra, melyek a tökéletes rövidhullámu vételt célozzák. Mutasson rá az új Orion rádiók teljes mikrofónia mentességére, s bekapcsoláskor állítsa be a rövidhullámu sávra a készüléket és mutassa be, hogy mit tudnak az új Orion rádiók

RÖVIDHULLÁMON

Gyártja: MAGYAR WOLFRAMLÁMPA-GYÁR, Kremenezky János r. t.

RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁG

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA
MEGJELENIK MINDEN HÓ 10-ÉN. AZ EGYESÜLET TAGJAI DIJMENTESEN KAPJÁK.

Előfizetési díj egy évre: Pengő 4.—
 Külföldre Dollár 1.—
 Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetési tarifa:

59 %m széles %m soronként ... ar. P —.25
 Ujdonság beiktatás darabonként ar. P 5.—

FŐSZERKESZTŐ:

KAFFKA KÁROLY

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BIRÓ KAROLY

Póstatakarékp. csekkzámlaszám: 35.235
 Csekkzámla a
 Budapesti Iparbank r.-t.-nál IV. Eskü-tér 8
 Kiadóhivatal: II. Buday László u. 6.
 Szerkesztőség: **V. Személynök u. 25.**
 TELEFON 12-26-30.

VI. rendes közgyűlésünk

Szeptember 7-én tartottuk meg ezidei rendes közgyűlésünket, melyen Lorsch Henrik elnökölt. Elnöki megnyitójában megállapítja, hogy az 1936. augusztus 30. kitűzve volt közgyűlésen a megjelentek csekély számára való tekintettel a közgyűlés határozatképtelennek bizonyult, ezért a mai közgyűlés a jelenlévők számára való tekintet nélkül határozatképes. Megállapítja továbbá azt is, hogy a mai közgyűlés alapszabályszerű időben a „Rádió és Villamos-ság” című hivatalos lapban meg lett hirdetve.

Ezután az elmúlt év eseményeivel foglalkozik és nagy vonalokban érinti az Egyesület munkásságát. Kiemeli, hogy különösképpen köszönet illeti Kaffka Károly ügyvezető elnök urat, aki az Egyesület ügyeinek előmozdítása érdekében igen hatásos munkát fejtett ki, de külön köszönet illeti a többi tisztviselőket, akik az Egyesület érdekeinek előmozdítása javára közreműködtek. Nem hallgathatja el, hogy a szakma felmerülő kérdései és azok megoldása ügyében nem mutatkozik minden alkalommal kellő érdeklődés és összetartás. Néha-néha az is elő-

fordul, hogy a fontos kérdések tárgyalására egybehívott választmányi ülés nem bizonyult határozatképesnek. Hangsúlyozza, hogy az Egyesület minden tagjának nem az egyéni, sem a parciális, hanem mindenkor az összesség szempontjait kell szem előtt tartani, mert ha így cselekszik, akkor a szakma egyéni érdekeltjei is jobban prosperálnak. Ezután felkéri Kaffka Károly ügyvezető elnököt, hogy tegye meg részletes jelentését.

Ügyvezető elnöki jelentés:

Az elmúlt 1935—36. évi egyesületi esztendő eredményeit összefoglalva megállapíthatjuk, hogy bár lassu és kezdő fokozatban, de tagadhatatlan konszolidáció mutatkozik minden vonalon. Egyesületünknek önálló és az OMKE-val karöltve lefolytatott akciói részben már ma is pozitív eredményeket mutatnak, részben pedig a közel jövőben fognak felmutatni.

Ez eredményeket kizárólag azon fokozott munkának és agilitásnak lehet tulajdonítani, mely ugy Egyesületünk, mint a kereskedelem és az ipar minden szakmájának érdekképviseleti vezetőségénél az elmúlt év-

ben megnyilvánult. Ennek eredménye az is, hogy a szegedi országgyűlésen a miniszterelnök és a keresk. miniszter képviselője kijelentette, hogy Hegyhátsági miniszter sohasem mondotta: „nem ellensége a kereskedelemnek.”

Egyesületünk az elmúlt évben komoly munkát végzett: Az Ipar-kamara utján — hol mint a közszállítási bizottságok tagja, előterjesztést tettem a közszállítások realitásának biztosítása érdekében. A Kamara eljár az illetékes minisztériumoknál. Rövidesen kilátás van rá, hogy az eddigi rendszer megváltozik és a beérkezett ajánlatok elbírálásánál tekintettel lesznek azok realitására, a kisiparos fogalmának megállapítására, valamint arra, hogy illetéktelenek, álszövegtervezetek, álokkantak és álvitézek ne részesülhessenek kedvezményben.

Az áruházak versenyével szemben indított akciónk köztámogatásban részesülvén eredményes volt. A rövidesen kibocsájtásra kerülő miniszteri rendelet az eddigi visszás helyzetet lényegesen javítja, és komoly kilátás van rá, hogy a végrehajtási utasításban azon kéréseink is meghallgatásra találjanak, melyeket a kereskedelem nevében az OMKE által

Uj címem: Rákóczi út 61

az udvarban balra, ahol is nb. vevőim rendelkezésére állok és kérem b. látogatásukat, valamint küldönceiknek hozzám irányítását.

ORION világmárkás hangszórók, alkatrészek

árlapja, valamint a **Rotand árjegyzék** a közeli napokban számos ujdonsággal megjelenik. Villamos szerelési anyagok, bakelit cikkek!

Uj árjegyzékem meglepően sok árleszállítást tartalmaz. F. hó 19-én küldöm szíjjel.

Rotter Lóránd ROTAND RÁDIÓ, Budapest, VII. Rákóczi-ut 61.

Telefon: 13-58-22.

Telefonszámok

Always	29-12-20.
Ardó József	12-16-34.
Barta és Társa	11-49-49.
	12-02-11.
Dr. Beér Ferenc	29-39-85.
Beitler Sándor Fia	13-62-20.
Breuer Hugó	11-40-94.
Egyesült Izzó	29-48-60.
Városi iroda	11-29-02.
	12-87-67.
Elbe k. f. t.	12-93-06.
Engel Károly	14-37-37.
Fuchs Róbert	18-62-49.
Gárdos Béla	29-41-31.
Gutfreund Dezső	12-81-86.
Hidy és Társa	29-19-97.
Hirschl és Társa	12-26-34.
Kaffka és Wágner	12-26-30.
Kermény Bernát	13-61-72.
Kis Ignác	29-43-07.
Koncert r.-t.	18-84-64.
Kratochwill A. és Társai (Kaufmann Oszkár)	11-70-35.
Laub elektromosgyár	12-16-39.
Láng Tibor	14-35-48.
Lorschly Henrik	29-18-29.
	29-18-30.
Müller László (Star izzó)	11-49-93.
Orion	29-59-51.
„ szervisz	29-06-51.
„ neon	29-09-78.
Pála és Társa	29-30-76.
Phillips	11-87-98.
„ szervisz	11-32-42.
Radó és Radó	13-60-09.
Rotter Lóránd dr.	13-58-22.
Sigma villamossági	13-51-56.
Siemens-Schuckert	12-07-39.
	12-11-25.
Standard	29-59-99.
„ eladás	29-45-65.
„ szervisz	12-54-84.
Szerkesztőség	12-26-30.
Szonda Mihály (Stilus)	29-18-31.
Telefunken	12-43-98.
Tonalit k. f. t.	14-44-89.

Szegeden mult hónapban rendezett országos kereskedői értekezleten adtam elő. Az már bizonyosnak vehető, hogy áruházaknak jövőben nem szabad foglalkozniok engedélyhez kötött ipar körébe eső munkák vállalásával és így biztosítva látszik, hogy elektromos, valamint rádió-cikkek és készülékek forgalombahozatalát sem fogja többé egy áruház sem megkísérelni. Az ezirányu és szakmánkra nézve igen veszélyes multévi kísérleteket megfelelő helyen való közbelépéssel sikerült leszerelnünk.

A rádiógyári egyesmény tagjai elálltak kereskedőnk mult évi eladási feltételeiknek azon sérelmes pontjától, mely szerint a gyáraknak joga volt el nem fogadott kötlevel esetén P 2.50 információs költséget felszámítani, és a három hónapnál hosszabb ideig bizonyáni raktáron tartott, el nem adott készülékben lévő csövek árával a kereskedőt megterhelni. Ezen jogaiakkal tudomásunk szerint egy esetben sem éltek.

Egyesületünk egyéb érdekelt testületkkelii vályvetett munkájának köszönhető az is, hogy a hirhedt 47. szakasz ügyében a ruházati iparon kívül a kereskedők jogait tovább nem csonkították.

Az elmult szezon idején egy fővárosi áruház 66.— pengős rádiókészülékeket hirdetett. Közbelépésünkre a licencet visszavonták és így sikerült a további árrombolást megakadályozni.

Ugyanekkor egyes fővárosi kereskedők arra kérték a rádiókészülék egyesményt, engedélyezze, hogy a bizonyánosnak joga legyen saját terhére az 5%-os készpénz engedményt 10%-ra felemelni. Ezt az akciót megakadályoztuk.

Az elektromos és rádiószakmának a budapesti kereskedelmi és iparkamarában eddig nem volt képvisellete. A mult évi kamarai választásnál listavezető póttagként beválasztottak a kamarai képviselbe és így a jövőben alkalmunk lesz érdekeinket közvetlenül is képviselni.

A mult szezonban a rádiókartel megállapította az általánosságban használt készülékek csereárait, mely eredeti megállapítás sok félreértésre adott alkalmat. Intervenciónkra az egyes gyárak típusonként kiszámítva bocsátották kartársaink rendelkezésére a csereárakat.

Igéretet kaptunk, hogy a miniszter rendeletben szabályozni fogja és tiltja az izzólámpákkal való házalást.

Az elavult rádiókészülékek becserélési árát az új szezonban a

gyárak előterjesztésünk alapján szabályozták.

Felhívásunkra, melyet az egyesményiroda és az illetékes gyárak vezetőjéhez megküldöttünk, a következő hivatalos választ kaptuk:

Ismételt hivatkozással a nt. Elnökség mult hó 24-én kelt 571/1936. számu nb. átiratára, a megkeresésben foglalt kívánságokat illelőleg a következőkben van szerencsém közölni a Rádiókészülékgyárak Egyesményének álláspontját:

Készséggel hozzájárul Egyesményünk a t. Egyesület azon megkereséséhez, hogy az esetleges árrontási ügyekben az Egyesület a választott bírósági tárgyalásra meghívassék s az Egyesület kiküldöttje a tárgyaláson mint megfigyelő részt vehessen.

Amennyiben árrontás igazolása céljából valamely kereskedőnél az előirt árnál olcsóbb bevásárlás történék, a gyárak hajlandók a készülékeket ezen olcsóbb áron visszavenni, de csak abban az esetben, ha a tervezett vásárlás a Nyilván tartó Irodánál előze esen bejelentetik.

A rádiókészülékek legmagasabb csereárat a gyárak a kereskedőkkel körlelvben fogják közölni.

Hozzájárul az egyesmény ahhoz is, hogy a kötlevelben szereplő amateur vagy telepes készülékeknél csöhhelyenként P 5, de maximálisan P 30.— legyen megtéríthető, még abban az esetben is, ha a készülék 8 csöves lenne.

Megállapítja az Egyesmény, hogy az új kötlevelekben gondoskodás történt arról, hogy az ABC, az ERKA vagy más hasonló egyesületek tagjainak részére történő eladásoknál az előirt árakat betartsák.

Tudomásul vettük a megkeresésnek azt a pontját, hogy a gyárak utasítsák közegeiket, hogy ne erőltessék kötéseiket a kereskedőkre.

A megkeresésnek azt a részét, hogy a gyárak 4 vidéki service állomást állítsanak fel, Egyesményünk nem tartja teljesíthetőnek, annál is inkább, minthogy a vidéki kereskedők amugyis előnyben vannak a pesti kereskedőkkel szemben, amidőn ugyanazokat az engedményeket élvezik, mint a pesti kereskedők, holott az utóbbiak rezsiköltségei sokkal magasabbak.

Ugyancsak nem tartja teljesíthetőnek azt a kérését sem, hogy a szuperrabattok megállapításánál az összes egyesményi tagoknál együttesen elért forgalom vételessé figyelembe.

Próbálja ki
új „System American“
anódtelepünket.
Meg lesz elégedve!

Pála elemgyár r.t. V. Váci út 66

Rádióalkatrészeket
kadmiumoz
(rozsdamentesít)
Schulz, Rózsa-u. 109. Tel.: 12-01-74

Ez irányban újabb akciót fogunk indítani, mert ebbe megnyugodni módunkban nincsen! Kérem itt az összes érdekeltek egy emberként való támogatását!

A rádiókészülékek szabványainak az Elektrotechnikai Egyesületben működő előkészítő bizottságában tagként működve jelenthetem, hogy ezek elkészültek és a türelmi idő lejártával nem szabványos készülékek többé nem fogják a piacot zavarni. Ugyanigen jelentem, hogy a Magyar Racionalizálási Bizottság elektromos tá iró, jelző és rádióberendezéseknek, közmunkák és középítésekre vonatkozó vállalati feltételei reform tárgyalásának szakbizottsági ülésén résztvettem és érdekeinket kellő formában képviseltem. Részt fogok venni ugyanitt az elektrotechnikai ipart érintő vállalati feltételek reformjának további tárgyalásainál is. A Racionalizálási Bizottság költség hozzájárulást kér és kérem a közgyűlés jóváhagyását, hogy ezen költség hozzájárulást folyósíthassam.

Tárgyalások folynak az erőáramu vezeték, cső és szerelési anyag egyezményről, az eddigi visszás helyzet javítására vonatkozólag. Ezen tárgyalásokat *Dembitz Gyula* ömeltősága tiszteletbeli elnökünk vezeti az ipartestületben, a tőle megszokott eréllyel és szakavatottsággal. Komoly remény van arra, hogy ezen tárgyalások a szakma érdekében, az összes érdekek figyelembevételével eredményesek lesznek. Kérem a közgyűlést, szavazzunk köszönetet *Dembitz* ömeltőségének ez irányú fáradozásáért.

Sajnos nem mulaszthatom el ismételtlen rámutatni arra, hogy a tagok legelemibb kötelességüket, a tagdíjfizetést is elmulasztják és ezáltal az Egyesületet a legnehezebb helyzetbe hozzák, mert — kevés tiszteletreméltó kivételtől eltekintve — ha nem kifejezetten egyéni sérelemről van szó, megjelenésre nem hajlandók és így kizárólag a vezetőség vállalira sulyosodik a szakma minden gondja és munkája.

A kontárkérdés fekézésére irányított és az Ipartestülettel együttes vállvetett munkánk eredményeként megjelent lakásrendelethez a ház mestereket, ha képesítésük nincs, szakipari munkába vágó javításoktól eltiltították.

A rádiókiállítás egyesületünk erkölcsi támogatásával folyik és reméljük, hogy annak sikere lesz.

A siker előfeltétele azonban minden munkánál az, hogy a tagtársak saját jóllégfogott érdekükben tömő-

rüljenek az Egyesület vezetősége mellé és azt munkájában minden tekintetben támogassák.

Nem mulaszthatom el e helyen köszönetet mondani elnöktársaimnak az egyesület érdekében ez évben folytatott komoly és nehéz munkáiban jelentős segítségéért, így elsősorban *Lorschy Henrik* elnök urnak, *Sternberg Béla*, *Márton Pál*, *Chmura László*, *Hollstein Zsigmond* és *Spitz Dezső* urnaknak. Küiönös örömmel emlékezem meg a miskolci és a győri körzetek működéséről, egyben köszönetet mondva a két körzet fardadhatatlan, önzetlen vezetőinek, *vitéz Sallay Gürthler Arisztid* és *Sugár Árpád* elnöktársaimnak, ugymint agilis munkatársaiknak, valamint a tisztikar többi tagjainak és utóljára, de nem utolsó sorban az OMKE tisztikarának és személyzetének.

Kérem jelentésem tudomásulvételét.

Az ügyvezető elnöki jelentéshez *Aschner György* szólt, panasza, hogy a gyárak pályázatok esetén 3%-kal előnyösebb helyzetben vannak, ugyanis a forgalmi adót, ha közvetlenül a termelő szállít csak egyszer, míg, ha kereskedő a szállító kétszer kell rereni. Kéri, hogy az ujonnan megválasztandó vezetőség oly esetekben, ahol a fázis még nincs bevezetve, igyekezzék a kereskedők részére jobb helyzetet teremteni.

Gellér Henrik panasza, hogy a vidéki áramelosztó társaságoknak az Ipari Novella végrehajtási utasítása értelmében a fogyasztó főbiztosítóján tul való munkálatokra megrendelésgyűjtési joga van Ez — szerinte — azt jelenti, hogy egyes centrálék strommannok utján fogják a szerelést elvégeztetni, kérte a vezetőség intervencióját.

A felmentvények megadása után *Elnök* jelentí, hogy a program következő pontjaként az Egyesület funkcionáriusainak új megválasztása következik, ezért felkéri az Egyesület legidősebb jelenlévő tagját, *Koller Izidor* urat, hogy a választás lebonyolítására korelnökként szerepeljen.

A választással kapcsolatban *Polgár Endre* zalaegerszegi tag kér szót és azt javasolta, hogy a szakma egyik előkelő személyiségét, *Pereginy Sándor* urat, a Tudor Accumulator gyár vezérigazgatóját, m. kir. kormányfőtanácsost a szakma körüli érdemeinek elismeréséül tiszteletbeli elnökké válasszák.

Utal arra, hogy az Egyesület vidéki tagjai ismételtlen tróttak össze-jöveteleket, amely összejövetelek során a vidéki érdekeltek felmerülő

Kalkuláljon!

Megelegedett vevő, több haszon

anódtelep, zseblámpa-elem, zseblámpahüvely és zseblámpaizzó.

Oroszlán- és Dura-elemek igen olcsó árban.

HIRSCHL és Tsa galvánelemgyár
VI., Székely Bertalan u. 11. Telefon: 12-26-34.

„SUN“ zsebizzó:
Tartós - Jó - Olcsó

MITA

ELEKTROMOS MÉRŐMŰSZERÜZEM

BUDAPEST V, HOLLÁN UTCA 30

TELEFON: 1-131-05

Cégt. TAKÁCS IMRE

Elektromos mérőműszerek gyártása, átalakítása, javítása

Atalakitjuk

javitjuk, modernizáljuk
r á d i ó j a t

Viszonteladónknak

legolcsóbban

garanciával!

Gyári és amateur

készülékek 1 lámpástól
8 lámpásig

alkalmi vételek igen olcsón.

Díjtalan csővizsgálat

Erzsébet körut 36

Rádiólaboratórium

KEMÉNY BERNÁT

villamossági nagykereskedő

BUDAPEST,

Telefon:
13-61-72

VII., ROTTENBILLER - UTCA 54.

Olcsó árak. Szolid kiszolgálás

kérdéseit beszéltek meg és e-en megbeszélések azt eredményezték, hogy a vidéki tagok részéről a fenti kívánság mint nevezett ur érdemeinek elismerése általánosan jelentkezik.

Koller Izidor korelnök javasolja, hogy ha a jelenlévők felfogásával ez egyezik és névszerinti szavazást senki sem igényel, úgy ezáltal is a korábbi évek gyakorlata szerint közfelkiáltással történjék a választás. Ezen bejelentés után Peregriny Sándor ömél-tőségére nevét is olvasva felolvassa a jelölőbizottság által készített jegyzéket, melynek minden funkcionáriusát a jelenlévők egyhangú felkiáltással a javaslatához képest megválasztják, úgyhogy a választás eredménye-képpen a következők nyertek meg-választást:

Tiszteletbeli elnökök: Dembitz Gyula, Komját Ernő és Peregriny Sándor. Elnök: Lorsch Henrik, ügyvezető elnök: Kaffka Károly, társ-elnök: Márton Pál, vitéz Sallay Gürthler Arisztid (Miskolc), Sugár Árpád (Győr), Szalay István. Alelnökök: Chmura László, Holstein Zsigmond, Spitz Dezső, Sternberg Béla. Pénztáros: Schönfeld Mór, ellenőr: Müller László, számvizsgálók: Kemény Bernát, Révész Zoltán, Szonda Mihály, ügyész dr. Pataki László, választmányi tagok: Aschner György, Bálint László, Bán Imre, Borsody László, Fodor Miklós, Garai Árpád, Halmos Aladár, Hoffmann Jenő, Kadelburger Ernő, Kaufmann Oskár, Kemény Róbert, Koller Izidor, Lengyel Márkus, Mann Tibor, Morvai Miklós, Pál József (Pilisvörösvár), Rotter Lóránd dr., Semmel Mór,

Ullmann Béla, Wachtel Emil, vá-lasztmányi póttagok: Engländer Dezső, Frömmel János, Günsberger Dezső, Friedmann Arthur, Láng Tibor, Miklós Dezső, Radó Adolf, Szilágyi Manó, Schwarcz György (Baross Villamossági).

Korelnök ezután jóleső elismeré-sének a l kifejezést arra vonatkozó-lag, hogy a választást a tagok köz-felkiáltással és egyhangulag eszkö-zölték, bizalmat kér a jövőre nézve és a maga részéről is hangsúlyozza, hogy az eddigi vezetőség tovább-munkálkodása az Egyesületnek ér-deke, az eddigi vezetőséget csak elis-merés illeti meg nehéz faradozásaiért.

Gratulációinak tolmácsolása mellett átadja az elnöki székét az újonnan megválasztott Lorsch Henrik elnök-nek, aki megköszöni a bizalmat és átadja a szót Kaffka Károly ügyve-zető elnöknek, aki a maga részé-ről szintén megköszöni a bizalmat és a tagtársak intenzív munkálko-dását kéri arra vonatkozólag, hogy az Egyesület céljai minél inkább elérhetőek legyenek.

Felhatalmazást kér arra, hogy az Egyesület választmánya, úgy amint az korábban is történt, az Egyesü-let pénzügyeit intézhesse és a hiva-talossal a szükséges szerződést létesíthesse.

Jelenlévők ez ügyben elnök indít-ványához képest határoznak és a választmány részére megadják a jo-gosultságot, hogy a szükséges pénzü-talványozásokat eszközölhessék, to-vábbá a hivatalossal a szerző-dést legjobb belátásuk szerint meg-közhessék.

NIFE Akkumulátorgyár és Villamossági r. t.

Központi iroda:

Budapest, IV. Kossuth Lajos u. 4.
Telefon 18-91-16, 18-91-46

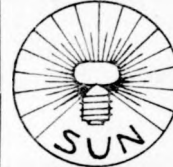

akkumulátorok
szárakelemek
kiszáraztatók

Lux és Sajó szárakelemek
Quick kiszáraztatók

Neongázás villámhárító amatőr forrasztópáka, kiszáraztató izzók

autóizzók,

"SUN" rádiókristály légmentes csomagolásban.

HÜBNER LÁSZLÓ
BUDAPEST, VI.
LOVAG UCCA 20.
TELEFON 11-98-39

Villanyszerelők!

Falon kívüli és sülyesztett szerelvények elsőrangú kivitelben olcsó árban

STILUS

Cégtulajdonos Szonda Mihály

D. Kárpát u. 7/b. Tel. 29-18-31

Odeon és Homocord

hordozható gramofonok hat minőségben!

Homocord Super és Odeon Luxus Super

uj rendszerű hangdobozzal, mely egyben pick-up is! Magyar szabadalom

Odeon Elektro Kombinált

elektromotorral kombinált rugós meghajtással, egyen- és váltó-áramra. Mindenütt használható.

Engel Károly

Budapest, VI. Örösmarty u. 16. Tel. 14-37-37

Better light – better sight

Jobb világítás — jobb látás

Amerikából indult ki, Nagybritanniát, Hollandiát, Németországot meghódította ez a jelszó. Mi kell a jó látáshoz? Jó világítás és jó szem.

Most indul meg nálunk.

Az utolsó 50 évben mind több és több ember folytat olyan foglalkozást, mely látási szervünket nagy mértékben veszi igénybe. Ezek a foglalkozások azok, melyek írás-olvasással vannak összekötve, azután a finom kézimunkát igénylő ipari és háziipari foglalkozások.

Nappal csak igen ritka, téli napokon nem kielégítő a világítás, a kultúra terjedésével, az igények növekedésével az ember kénytelen sokat, többet dolgozni, már régen nem elég munkánk elvégzésére az az idő, amelyben jó természetes világítás áll rendelkezésünkre. Kénytelenek vagyunk mesterséges világításnál is dolgozni. Az ember szeme egyrészt a korrall, másrészt a megerőltető munkával mindinkább romlik. Rövidlátóvá válik, gyengül és így jó szeművel mellett jobb megvilágítást is igényel.

A »Better light — better sight« akció a közönség körében köztudattá akarja tenni azt a különben jól ismert tény, hogy a jó látáshoz jó megvilágítás és jó szem, illetőleg jóvá korrigált szem, vagyis szükség esetén jóminőségű és éppen a szemnek megfelelő szemüveg kell.

Igy a »Better light — better sight« akció két szakmát érdekel: az optikus és a villamos szakmát. Ebben a tekintetben a két szakmának egy más segítségére kell sietni. A villanyszerelőnek mindenkor igyekeznie kell megfelelő világítást adni. A villanyszerelőnek tudnia kell, hogy milyen munkához milyen megvilágítás szükséges. Tudnia kell, hogy minden helyiség, hogy céljának a

legjobban feleljen meg, milyen világítást igényel. A villanyszerelőnek tudnia kell, hogy ezt a megvilágítást milyen eszközökkel tudja a legolcsóbban elérni, és tudnia kell ellenőrizni azt is, hogy a kívánt világítást mennyire tudta megoldani. Ezt két okból kell tudnia. Egyrészt, hogy önmagát ellenőrizze, hogy mindig racionálisan tudjon dolgozni; másrészt, hogy a megrendelőnek meg tudja mutatni, hogy elérte a kívánt célt.

Hogy ezt megtehesse szüksége van a **világítástechnikai alapismeretekre** és szüksége van egy jó **Lux-mérőre**.

Jól tudjuk, hogy az alapismeretek megszerzése munkát igényel — igyekezni fogunk a munkát annyiban megkönnyíteni, hogy **október hó folyamán előreláthatólag kéthárom órahosszat tartó tanfolyamot rendezünk, melyben a kartársak a jó megvilágítás eléréséhez szükséges tudnivalókat elsajátíthatják.**

Van a »Better light — better sight« akcióval kapcsolatban kartársainknak még más kötelességük is.

A látszerészek ennek az akciónak a kapcsán — úgy vagyunk informálva — mindenkinek, akinek szemüveget adnak el, meg fogják mondani, hogy a jó látáshoz nem elég a jó szemüveg, hanem megfelelő világítás is kell. A kartársaknak viszont fel kell hívniok a figyelmet a jó szemüvegre. Nem elég a jó világítás, ha nincs hozzá szükség esetén megfelelő szemüveg.

A »Better light — better sight« akció novemberben kezdődik. Minden villamossági kereskedőnek, villanyszerelőnek és minden optikusnak saját érdekében is be kell kapcsolódnia. Sok munkát nem igé-

nyel. Megfelelő kirakatot kell csinálni, kitenni egy táblát a kirakataba: Nem elég a jó világítás, ha nincs jó szemüvege. Kitenni e célra rendelkezésre adott egy-két modern szemüveget a kirakataba. A **Világítástechnikai Állomás** ebben az időben előadásokat fog tartani a jó világításról és a megfelelő szemüvegről, segítenünk kell minden módon, hogy ezek az előadások sikeresek legyenek.

Az akció idején tanácsos lenne, ha mindenki a saját cégét hirdetések alakjában is bekapcsolná. A közönség érdeklődését így a maga hasznára is ki tudja használni. Amennyiben hirdet, arra kérjük, hogy előre jelentse be ebbeli szándékát a Világítástechnikai Állomásnak, így könnyebben tudnak majd közleményeik részére helyet biztosítani azoknál a lapoknál, melyekben a kartársak hirdetnek.

Csillárt Meteornál

Központ: Podmanitzky u. 27.

Helolux lámpa

a korszerű világítót. Elsőrendű fénykihasználás, nagy árammegtakarítás. Tet-szetős forma szép, egyenletes fehér fény.

LORSCHY HENRIK mérnök
Budapest, V. Sziget ucca 11

Az európai híró **KAPSCH**-féle elektrolitikus blokkok

megjelentek a magyarországi piacon!!!

Egyelőre a következő típusok vannak raktáron:

25MF | 50V, 100MF | 12V, 200MF | 10V, 4MF | 450V, 6MF | 350V, 8MF | 450V karton

8MF | 450V alumínium házban

Az összes KAPSCH-féle elektrolitikus blokkok még az alumíniumházas is kizárólag száraz kivitelben készülnek és ez egymagában is nagy előnyt jelent!

Vezérképviselet: ELBE Kft., Budapest, VI. Ó-utca 9. Telefon: 12-93-06

Új blokk-kondenzátor

A rádiótechnika állandó fejlődése az alkatrészek tökéletesedését vonja maga után. Ez természetes is, ha figyelembe vesszük, hogy egy modern rádiókészülékhez egyrészt pontosan meghatározott egységekre van szükség, másrészt ezen értékeknek nagy stabilitással kell rendelkezniük, mivel megváltozásuk kisebb-nagyobb üzemzavart okozna.

Fontos még a tartósság is, azaz, hogy a rádiókészülék ne váljon idő előtt avulttá és alkatrészeit az amatőr újabb kapcsolásokban fel tudja használni.

De tekintettel kell lenni a súlyos gazdasági helyzet okozta anyagi nehézségekre is, aminek eredményeképpen jelentkeztek a normalizálási törekvések is.

A rádió egyik legfontosabb alkatrészének, a blokk-kondenzátornak tökéletesedéséről kaptunk most hírt.

Tudni kell, hogy a jelenleg használatos blokkok konstrukciójuk szerint két főcsoportba oszthatók: a szilárd és az elektroлитikus dielektrikumokra. A szilárd dielektrikum blokkok egyik általános készítési módja az, hogy megfelelő nagyságú kék alumínium fólia közé finom papír kerül szigetelőként és összesodorra kivetésekkel ellátva, paraffinnal impregnálva, fém vagy karton házba helyezik. A másik csoportba tartoznak az u. n. elektroлитikus blokkok, melynek gyártási módjával jelenleg nem kívánunk foglalkozni.

Egy új magyar találmány szerint fent ismertetett blokkoknál sok tekintetben tökéletesebb kondenzátorokra úgy tesznek szert, hogy a fegyverzetekre rugalmas, a fólia hajlásait gyűrődéseit tökéletesen követő finom szigetelő zománclakk réteget égetnek, amely zománclakk anyaga a jól ismert zománchuzal szigetelő anyagához hasonló.

Az így készült kondenzátornak sok jó tulajdonságai közül kiemeljük a következőket:

1. A jelenlegi blokkkal szembeni lényegesen nagyobb átütési szilárdság és ezzel kapcsolatban nagyobb üzemfeszültség.
2. Igen kis térfogat.
3. Mindenféle vegyi hatású gő-

zökkel és nedvességgel szembeni nagy foku immunitás.

4. Rendkívüli hőálló képesség (cca. 100° C.). A gyakorlatban lévő kondenzátorok cca. 50—60 fok C.-nál magasabb hőmérsékletnél deformálódnak káros hatású gőzök fejlődnek és az elektromos szigetelő képességük igen nagy mértékben lecsökken, ezért a készülékek építésénél a blokkokat a melegedő alkatrészekről kénytelenek távol tartani, ami azután a készülékek konstrukcióját nagy mértékben megnehe-

zíti. A tropusokra szállítandó adó és a vevőkészülékeknek az új hőálló zománclakk forradalmi újítás lesz.

5. A zománclakk legfontosabb jó tulajdonsága az alacsony termelési költség és ezzel kapcsolatban a mai árak színvonalához viszonyított lényegesen olcsóbb ár.

Ezen igen érdekes és nagy fontosságú magyar találmány gyártása már elkezdődött és a közel jövőben piacra kerül.

Tarján Oszkár
rádiótechnikus.

A kryptonlámpa és a csillár

Az ember izlése rövid időn belül többször is megváltozik. Amit nemcsak mi, hanem mindenki körülöttünk ma szépnek talál, azt lehet, hogy néhány hónap vagy év múlva izléstelennek, csúnyának látjuk. A tömeg izlésváltozásának nemcsak a divatkirályok irányítása az oka, mert hiába kísérlelnék meg olyan divatot diktálni, amely a szélesebb rétegeknek nem felel meg. Láttunk már olyan divatkiértelket, melyek — különösen a női ruházatkodás terén — nem terjedtek el.

A divatnak tehát mélyebben fekvő okai is vannak. Sokszor, sőt a legtöbbször nem ismerjük az okokat, de tudjuk, hogy mindig okkal terjed el a divatos forma. Sokszor, sőt a legtöbbször a célszerűség vagy olcsóság diktál egy bizonyos divatirányt.

Ugy érezzük, hogy most a csillárdivatban változás előtt állunk. Nem a külföldi minták lesznek ez egyszer a divat változásának az okai, hanem ez a divat — a gyertyacsillárok renesszansza — innen fog az egész földön elterjedni. Oka célszerűségi ok.

A gyertyacsillárokat azért nem vették eddig szívesen — bármily szép is volt egyébként a csillár — mivel világítása nem volt szép és nem volt gazdaságos. A gyertyaizzók légüres burába voltak építve, így fényük sárgás és meg sem közelítették azonos áramfelhasználás mellett a többi — különösen a gáztöltésű — lámpák gazdaságosságát.

A közeljövőben, talán 4—6 hét múlva megváltozik a helyzet. Éppen a gyertyaizzók lesznek a leggazdaságosabbak.

Jönnek a kryptonlámpák, de egyelőre csak gyertyaizzó alakjában és 40 watt áramfogyaszásig.

A kryptongázzal töltött gyertya-lámpák azonos áramfogyasztású régi hasonló izzólámpával szemben 40%-kal nagyobb fényerősséget sugároznak szét. Fényük gyönyörű fehér. És mivel néhány hónapon keresztül kryptonlámpák kizárólag ebben az alakban lesznek kaphatók, egészen bizonyosra vehető, hogy a csillárvasárló közönség figyelmé a különben is igen változatos, stílusos gyertyacsillárok felé fog terelődni.

Jó lesz felkészülni rá.

Sokan kérdik azt, hogy mi értelme van annak, hogy éppen ezt az aránylag kis mennyiségben fogyó lámpatípust választották ki a kryptonlámpa bevezetésére. Mint mindennek, ennek is megvan a maga oka.

Köztudomású, hogy a kryptonlámpa és a legjobb kryptongáz gyártási módszer az Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. szabadalma. A gyár Ajkán most építi kryptongázgyárát, amíg ez el nem készül, nem áll rendelkezésükre annyi krypton, hogy azzal a szükségletet el tudnák látni. Egyelőre külföldről hozzák be a kryptont, amely egyrészt a szükséges mennyiségben nem kapható, másrészt oly drága, hogy csakis az aránylag drágább gyertyalámpa bírja el.

Erősítő berendezések

Reis mikrofonok, speciális rövidhullámú vevők a legjobb kivitelben, olcsón
Lengyel István okl. gmérnök,
Andrássy út 110.

RÁDIÓBAN
minden jót, olcsón,
egy helyen

**NORRIS, ORION, PHILIPS,
STANDARD, TELEFUNKEN**
gyártmányok (csövek, izzók, alkatrészek, készülékek)

Kratochwill Albert
mérnök és Társai
V. VÁCI ÚT 4. (az udvarban)

Peregriny Sándor

tisztelbeli elnökünk

Mint közgyűlési tudósításunkban már megírtuk, **Peregriny Sándor** magy. kir. kormányfőtanácsos, a Tudor Accumulátorgyár r.-t. vezérigazgatóját, szeptember 7-ikén tisztelbeli elnökké választottuk. Az a jelentős szerep, melyet új tisztelbeli elnökünk a közgazdasági és a politikai életben kifejt, arra a eredményre jogosít bennünket, hogy Egyesületünk és ezen keresztül szakmánk felvirágoztatásában hatatosan fog bennünket támogatni.

Peregriny Sándornak rövid időn belül alkalma lesz programját kartársainkkal ismertetni, kérjük, hogy szíveleljen meg azt, amit Önökkel közölni fog.

Szakmai tanfolyamok

A Magy. Kir. Áll. Mechanikai és Elektromosipari Szakiskola (Tavaszmező-u. 15.), mint minden évben, különböző szaktanfolyamokat tart abban az esetben, ha kellő számú jelentkező érdeklődik. A legközelebb megnyíló tanfolyamok a következők:

Villamos gépkezelői tf. nov. 30.

Rádiótanfolyam okt. 1.

Gépjárművezetők és szerelők villamosipari tanfolyama nov. 18.

Mozgófénykép gépkezelői tf. szeptember 28.

Felvonógépkezelői tf. okt. 5.

Számtan tf. nov. 4.

Orvosi vill. készülékek kezelői tanfolyama nov. 4.

Új műszerüzem

létesült a napokban: **Mita** elektrotechnikai és mechanikai vállalat név alatt. (V., Hollán-u. 30. Telefon: 11-31-05.). Az üzem gyárt kisméretű bakelitházas precíziós mérőműszereket, zseb- és laboratóriumi műszereket, valamint finomtechnikai és elektrótechnikai cikkeket. Idegen gyártmányú mérőműszerek javítását is elvállalja. A cégtulajdonos, Takács Imre, szakmánk ismert szakembere. Már az ő személye egy-maga is garantálja a **Mita** cikkek kiváló minőségét.

Régi típusú csövek nyilvántartása

A régebbi gyártású rádiókhöz szükséges csövek készítését a gyárak nagyrészt bezárták. Ennek következtében mind gyakrabban fordul elő, hogy ilyen csöveket nem tudunk kiszolgálni. Ez esetben megpróbáljuk üzletfeleinket készülékcsere rábeszélésre, ami csak részben vezet eredményre, míg legtöbb esetben — főleg anyagiak miatt — igyekezetünk sikertelen marad. El kell azonban követnünk minden lehetőséget, hogy üzletfelünket fogyasztónak megszoktatás nélkül megtarthassuk.

Erre vonatkozólag egy javaslattal fordulok Egyesületünkhöz, valamint kartársaimhoz hozzászólás végett az alábbiak szerint:

Egyesületünk hivatalos helyiségében, esetleg más alkalmas helyen egy statisztikai központot kell létesíteni. Ide jelentenék be mi, rádiócsövel foglalkozók, a raktárunkon

lévő régi típusú csöveket. Az iroda azokról pontos kimutatást készít, kinek milyen és hány darab régi típusú csöve van raktáron.

Ha valakinek szüksége lenne egy ilyen régi típusú csőre, egy válaszoláson érdeklődik az irodánál, hogy kinél szerezheti be. A megnevezett céggel azután közvetlen lép érintkezésbe. Az irodának más munkája nem volna, mint a bejelentett csövek lajstromozása és az érdeklődőnek válaszolnia.

Ha az Egyesület, illetve iroda ezen munkát díjtalanul nem végezhetné, úgy a felmerült csekély költséget az érdeklődő fél fizeti.

Egy ilyen, vagy ehhez hasonló terv megvalósítása módot nyújtana, hogy üzletfeleinket kielégítenénk, másrészt pedig a raktárunkon levő régi csöveket értékesítenénk.

Geller Henrik, Kiskunfélegyháza.

Új támadás

Igy mondják: A rádióelterjedésének régi akadályai a készülékek javítása. Vannak olyan — különösen nem elektrifikált — vidékek, ahol messze határban sem lehet találni villanyszerelőt, műszerészt, vagy olyan embert, aki értene a rádió javításához. Az a hír járja, hogy a Posta motoros szerelőket akar az országban járni, akik az ilyen vidékeken a rádiókészülékek javítását munkálatait ellátnák.

Ha csak tényleg olyan vidékről lenne szó, nem lenne baj. Csakhogy ki fogja megállapítani, hogy ki ért a rádió javításához és azt, hogy mily távolságban dolgozhat a Posta embere a legközelebbi rádiószakembertől. Ha az akciót tényleg megszervezik és tényleg úgy szervezik meg, hogy az induláskor nem is okoz kárt a rádiójavitóiparnak, még akkor is tiltakoznunk kell ellene. Tiltakoznunk kell ellene egyrészt, mert mindenkor tapasztaltuk, hogy a közüzemek eleinte kicsiben dolgoznak, azután megnő az étvágyuk, mint önmálló üzletág kezdenek gondolkodni és terjeszkedni. Adót nem

fizetnek, nem lényeges, hogy az alkalmazottak megélhetésén kívül hasznot is hajtsanak, így könnyen konkurálnak a legális iparral.

Amint tudomásunkra jutott a Postának ez a terve, felírtunk a Postavezérigazgatósághoz, tiltakozva az új közüzem ellen. Rámutattunk azokra a veszélyekre, amelyeket egy ily üzem jelent. Kimutattuk, hogy a Posta ez a terve tételes törvényekbe ütközik, kértük, hogy informáljanak bennünket és ha tényleg tudna a Posta olyan vidékekről, ahol nincs szakember — kértük, hogy jelöljék meg ezeket és felajánlottuk, hogy Egyesületünk vidéki tagjainkon keresztül meg fogja szervezni ezeknek a vidékeknek ily szempontból való ellátását.

**1937 évi új modelljeink
AMRAD VICTORIA**

2+1 csöves 16—2000 m.

3+1 szuper, serleges band-pass bemenet

3+2 szuper, fadingszabályozóval, visszacsatolás nélkül

4+2 szuper, 4 hullámsáv, hangkorrekcióval

5+1 szuper u. az, de push-pull végfokozat.

Hozzávaló kettős meghajtású osztott többszörös forgók, tekercesek, MF blokkok, skála, hullámváltó, mind AMRAD minőség.

Részletes leírás, kapcsolási és elrendezési rajzok az e hónapban megjelenő katalógusunkban.

HIDY ÉS TÁRSA V. Lehel u. 14.

Becserélt márkás rádiók**Standard, Orion, Philips, Telefunken**

viszonteladónak meglepően kedvező, leszállított árakon.

„KONCERT”

r. t. Budapest, 10. Váci uca 23

Tel.: 18-84-64, 18-33-09 és 18-12-55

KÉRJEN AJÁNLATOT

A cső, mint erősítő

Irta: **Kaffka Károly** gépészmérnök, hites törvényszéki szakértő

II. közlemény.

Hogy a különböző erősítőkapcsolásokat röviden ismertethessünk, előzőleg pár szóval összefoglalom az elektroncső anódáram rácsfeszültség-karakteristikájára vonatkozó tudnivalókat:

Ha egy elektroncső anódlemezét egyenáramu áramforrás (akku, szárazelem, anódpótló) pozitív polusával, az áramforrás negatív polusával pedig a katódhoz kötjük, egyidejűleg a katódot — rajta elektromos áramot bocsátva keresztül, — közvetlenül, vagy közvetve izzásba hozzuk, akkor a katódtól az anód felé megindul az elektron áramlás. Ha ezen áramlást megfelelő műszerekkel mérjük és az így mért értékeket kockás papíron egy vízszintes-függőleges vonalrendszerre felvisszük, egy görbe vonalat kapunk, melyet röviden az elektroncső anód rács-karakterisztika görbéjének, vagy jellemgörbének neveznek. Szakember egy ilyen karakterisztika adataiból az elektroncsőnek min-

AL2 végerősítő pentódát. Kapcsoljuk rácsait az 1. ábrán jelzett módon (trióda kapcsolás), izzószálkivezetéseit pedig kapcsoljuk egy trafó 4 voltos kivezetéseire. V_a a gyári előírás szerint 250 Volt. Az első kísérletnél V_g a vezérlőrács előfeszültsége legyen 0. (ezt úgy érjük el, ha a rácsot közvetlenül a katódhoz kötjük). A műszer 174 MA-t mutat. Ezután kapcsoljuk a vezérlőrács és a katód közé (V_g) egyenáramu áramforrást, legjobb egy akkut, és pedig úgy, hogy a pozitív pólusa a katódhoz, a negatív pólus pedig a rácsra legyen kötve. Így a rács negatívabb lesz, mint a katód.

Először kapcsoljuk rá a négy Voltot, azután nyolcat, és így tovább mindaddig 4—4 Volttal többet. Azt fogjuk tapasztalni, hogy az anódáram csökken és pedig — 4 Volt előfeszültségnél 146 mA, — 8-nál 120, — 12-nél 97 és így tovább, 78, 59, 42, 29, 19, 12; — 40 Volt előfeszültségnél már csak 7 mA. — 44 rácselőfeszültségnél még 3 mA, — 48-nál 1 mA, — 52-nél pedig a mutató még éppen hogy csak kimozdul, míg — 56 Volt rács előfeszültségnél az anódáram teljesen megszűnik.

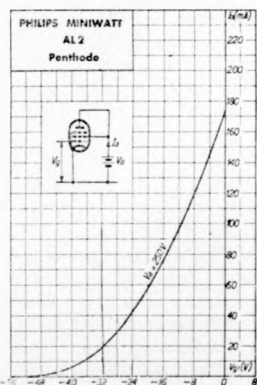
Ha ezeket az adatokat az első ábra, ill. a bevezetés szerint felrajzoljuk egy kockás papírra, úgy megkapjuk az ott látható görbét, mely a leírt elektroncső anódáram rácsfeszültség karakteristikáját ábrázolja.

A kísérleti példa: cső mint erősítő úgy működik helyesen, ha vezérlő rácsára pl. — 16 Volt előfeszültséget kapcsolunk. Ekkor az ábra szerint a nyugalmi áram cca. 77 mA. Ha azonban a vezérlő rácsot váltakozó feszültségű áramforrással kötjük össze, akkor egy pillanatban a rács az áram változásnak

megfelelően, hol pozitívabb, hol negatívabb lesz. Ha a váltakozó feszültségű áramforrás egy pillanatban pozitív, mondjuk + 3 Volt, akkor a rácselőfeszültség — 16 + 3 = — 13 Volt, az anódfeszültség felszökik 90 mA-re. Ha viszont a rácsváltófeszültség — 3 Volt, akkor a rácselőfeszültség — 19 Volt, így az anódáram lecsökken 60 mA-re. Látjuk ebből, hogy a rácsfeszültség változásának ütemében csökken vagy emelkedik az anódáram. Ha ezt az anódáram változást feszültség-ingadozásokká alakítjuk át, akkor megmérhetjük a cső erősítését. Ha pedig ezeket az anódáramingadozásokat egy hangszóró lengőtekercsbe vezetjük, úgy átalakíthatjuk hangrezgésekké.

Ennek a kapcsolásnak az u. n. »A« erősítő kapcsolásnak tehát mint láthatjuk az a hátránya, hogy a nyugalmi áram igen nagy a mi esetünkben 77 mA. Ha ezt az áramot a hálózatból vesszük, úgy a nyugalmi áram fogyasztás nem játszik szerepet, de szárazelem, mint anódáramforrás esetében azt csakhamar kimeríti, nagy adóállomásoknál pedig az elfogyasztott anódáram emészt fel komoly összeget.

Mint példánkban láthatjuk, az anódáram ezen »A« erősítésnél 60—90 mA. között ingadozik. Közelfekvő tehát az a gondolat, nem lehetne-e oly kis feszültséget adni a vezérlőrácsnak, hogy az anódáram 30 mA, vagy annál alig valamivel több legyen, mert ezen esetben a legnagyobb rácselőfeszültség növekedésénél, ha az nem nagyobb, mint példánkban, az anódáram lecsökken 0-ig, de a legkisebb negatív előfeszültségnél is csak 60 mA-re növekszik. Ez lehetséges, de ha zene, vagy élőbeszéd közvetítéséről van szó, akkor mivel a karakterisztika, mint az ábrán látjuk alsó részében kevésbé meredek (kisebb az erősítése) mint a felső részben — a hang torzított lesz.

den szükséges jellemző-karakterisztikus adatát ki tudja olvasni.

Nézzük, hogy történik egy ilyen görbének a felvétele: Kísérlet céljára vegyünk egy csövet, pl. az

Gyártja: **Tudor Accumulatorgyár P. t.**

**Iskolai
jelző- és
kapcsoló órák**

Készítés, átalakítás, javítás.
SCHVARCZ TESTVÉREK
szakorás mesterek
Podmaniczky n. 59. Tel. 12-96-24

A Telefunken 237. automatikus szelekció-érzékenység szabályozása

A kétsöves rádiókészülékek érzékenysége a pentóda-audionnal és a nagy meredekségű végcsövel manapságban annyira megnőtt, hogy ez a készüléktípus tulajdonképpen távolságvérvő alakult.

Ezen átalakulással kapcsolatban azonban ennél a készüléktípusnál is aktuálisabbá vált, a távolságvérvő-készülékek kettős problémája a szelektivitás és a hangerősség szabályozás kérdése.

Amint ismeretes, merev antennacsatolás esetén a készülék szelektivitása és érzékenysége függ a behangolt frekvenciától és pedig oly módon, hogy növekvő frekvenciával, tehát csökkenő hullámhosszal a szelektivitás csökken és az érzékenység nő. Megfordítva csökkenő frekvenciával, tehát növekvő hullámhosszal a szelektivitás nő és az érzékenység csökken. A konstrukciónak merev antennacsatolás alkalmazásánál ennél fogva nem állhat más módjában, mint az antennacsatolást a készülék hullámsávjának egy bizonyos hullámhosszára méretezni és számolni kell azzal, hogy a hullámsáv többi pontjain a készülék szelektivitása és érzékenysége a kiválasztott optimális értéktől esetleg lényegesen el fog térni.

Fenti nehézségen kívül a kétsöves készülékek minőségének felfokozása magával hozta a hangerősség szabályozhatóságának kérdését is. Ha a hangerősséget ennél a korszerű kétsöves készüléknél is a régi módon a visszacsatolás változtatásával szabályoznánk, akkor például a visszacsatolás lazítása esetén a szelektivitás annyira csökkenne, hogy kielégítő vételt már nem igen lehetne elérni. A visszacsatolás lazításával ugyanis csak a behangolt adóállomás vételi erősségét csökkentjük, a szomszédos zavaró állomásokat azonban nem. Ily módon nem marad más hátra, mint a hangerősség szabályozását a bemenő körben tehát az első cső rácsa előtt megoldani.

A hangerősség szabályozásánál a fenti módon való kivételénél két ismert megoldás kínálkozik: Az antennacsatolást változtathatóvá te-

hetjük egyrészt az antennacsatoló-tekercesnek a rezgőkörhöz viszonyított térbeli helyzetének változtatásával, másrészt úgy is, hogy merev antennacsatoló-tekerces mellett a csatolási tényezőt forgókondenzátor közbeiktatással változtatjuk. Mindkét szabályozásimódnak közös hátránya van: hogy helyesen megválasztott csatolási alapérték mellett, a készülék hullámbirodalmán belül a szelektivitást befolyásolják.

Amint tehát látható, úgy a szelektivitás, mint a hangerősség szabályozás kérdése az antennacsatolás mértékének helyes megváltoztatásában és szabályozhatóvá tételében rejlik. Miután a merev csatolásnál a készülék szelektivitása függ a frekvenciától, másrészt a hangerősségszabályozás kedvéért a csatolásnak helyesen megválasztott alapértékét változtathatóvá kell tenni. *Telefunken* egy olyan megoldást keresett, mellyel a készülék szelektivitását a behangolt frekvenciától lehetőség szerint függetlenné teszi.

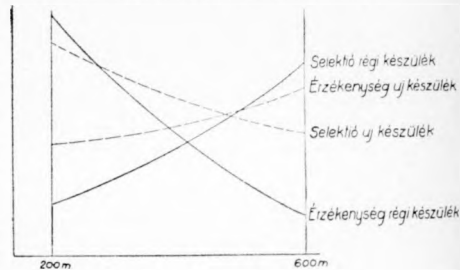
A megoldás abban áll, hogy a merev csatolás helyett a hanglókondenzátor helyzetétől önműködően függő csatolást alkalmazunk és a csatolás változását úgy szabjuk meg, hogy a készülék szelektivitása és érzékenysége a skála egész terjedelmében lehetőség szerint keveset változzék.

A konstruktív megoldás abban áll, hogy az antennacsatoló-tekerceset a forgókondenzátor kifeléforogatásánál a rezgőkör tekercesétől kellő meghajtási szerkezettel eltávolítják, ami által a csatolás mértékét csökkentjük. Ily módon lehetséges, a csatolást minden hullámsáv hosszabb hullámrészében lényegesen emelni, még pedig anélkül, hogy ezáltal a rövidebb hullámoknál szelektivitási nehézségek adódnának.

Az alábbi ábra a régebbi típusú merev és az újszerű önműködő szabályozású csatolásnak a szelektivitásra és érzékenységre gyakorolt befolyását tünteti fel. Amint látható, az önműködő szelektáló a skála egész terjedelmében úgy szelekció, mint érzékenység tekint-

tében sokkal egyenletesebb viszonyokat eredményez, mint a merev csatolás.

A hangerősség szabályozását *Telefunken* az önműködő szelektálóval kapcsolatban úgy oldotta meg, hogy a hangerősség változtatásával szükséges csatolásvalloztatást az

antennacsatoló-tekerceset a rezgőkör tekercesétől külön szabályozó gombbal kézi állítással hozza nagyobb távolságra. Természetesen ez az alaptávolság, ami tehát az illető ponton elérhető legnagyobb hangerőnek felel meg, nem lehet kisebb, az önműködően beállított alaptávolságnál és így a hangerősségszabályozás művelésénél nem ronthatjuk a szelektivitás önműködőleg beállított alapértékét.

Az önműködő szelektáló előnyeit a következőkben foglalhatjuk össze:

1. Aránylag egyenletes szelektivitás és érzékenység az egész hullámsávon.
2. A kezelés illetve az állomások elválasztásának lényeges könnyítése.
3. A fokozott érzékenység mellett is aránylag pontos az állomások neveinek beírás helye.
4. Kényelmes hangerősség-szabályozás a szelekció lerontása nélkül.

Dr. BEÉR FERENC MŰANYAG ÜZEME
V. Csáky u. 34. Telefon 29-39-85.

Bakelit olvasó és állólampák minden színben.

• Villamfeszítési cikkek, rádióalkatrészek.

• Bakelit foglalatok kapcsolóval és nélkül.

Tükörlámpák

Ha olcsón és jól akar vásárolni, kérje most megjelent

árjegyzékemet

Becserélt márkás 2+1-es készülékeket kereskedőktől veszek. Kérem szíves árajánlatukat.

Hornyák Szilveszter VII. Bethlen u. 4.

Jogi kérdések Közlő: Pataki László dr. az RVE ügyésze

A telepek szerelői tevékenysége

Ismét a régi témáról kényszerülünk írni, az Ipari Novella végrehajtási utasításába becsúszott egy olyan rendelkezés, mely vidéki villanszerelő tagjaink érdekét súlyosan sérti. Az új törvény szerint az elosztó telepek villanszerelői iparjogositványt csak kivételesen, visszavonásig és csak oly községek területére kaphatnak, melyekben, vagy közvetlen környékükön a szakma körébe vágó munkát a közérdeknek megfelelően elvégezni tudó iparos nincsen.

Az elosztó telepek különben — amint ismeretes — fogyasztók berendezésének főbiztosítóján túl nem szerelhetnek.

A telepek részére a visszavonásig érvényes iparjogositványt a fenti esetben az iparügyi miniszter adja ki, akéhez a kérelem elintézése előtt az illetékes ipartestület jelentést ad. E jelentésnek tartalmazni kell a szóbanforgó községben és környékén lakó villanszerelő iparosok nevén és számán felül azt is, hogy az ipartestület által bejelentett tagok képesítésüket hol és hogyan szerezték. Az ipartestület jelentésében foglalt adatok figyelembevételével határoz a miniszter az engedély megadása kérdésében. Minthogy a miniszter határoz ez engedélyek megadása felől és ha az illető községben villanszerelők telepednek le, az engedélyt vissza kell vonni, többékevésbé megnyugtatónak látszótt a helyzet mindaddig, amíg a törvény végrehajtási utasítását nem ismertük.

A végrehajtási utasítás azután megnyitotta az elosztó telepek részére azt a bizonyos kiskaput, melyen át a lezárt nagy kapu mellett a hasznát a villanszerelő iparosok elől elvihessék. A rendelet megengedi a telepeknek, hogy azon községekben, melyekben villamos energia elosztására jogosítottak, a fogyasztó berendezésének főbiztosítóján túl végzendő szerelésre villanszerelő iparos részére megrendeléseket gyűjthessenek.

Ez az a kis kapu, melynek révén igen széles országot a nyílik meg a keresetnek a telepek javára és az iparosok terhére.

Ugyanis a telepek kiterjedt szervezetei révén a fogyasztó megrendeléseit maguknak szerzik meg és a velük együtt dolgozó kispárosnak legfeljebb a haszon igen kis hányadát fogják juttatni; az sincsen ki-

zárva, hogy a gyakorlatban a telep az iparost csak alvállalkozónak fogja tekinteni, akitől nevét, vagy szükség esetén megfelelő kitöltés végett üres számlatömbjét kéri kölcsön. Vagy szíveslegnek fogja fel a dolgot és a haszon morzsáit engedi át az iparosnak. A legjobb esetben is egy vagy két iparos fog kartársainak terhére a fogyasztó szükségleteinek kielégítése révén keresni.

A miniszteri rendeletnek ezen intézkedése súlyos anomáliára vezethet, mielőbbi orvoslás szükséges; Egyesületünk ezirányban sürgős beadvánnyal fordult a miniszterhez és mindent elkövet, miképp a sérelmes helyzet mielőbb újabb rendelettel megváltoztassék.

A fővárosi lakbérleti szabályrendeletből

A ház kapualjában jegyzéket kell közzétenni, amely a bérbeadó, a házigondnok és a házfelügyelő nevét és lakcímét tünteti fel. A házmester lakását is házfelügyelő fel-

írással kell megjelölni. Ezen táblák a rendelet szerint úgy helyezendők el, hogy azok könnyen olvashatók legyenek. Ebből pedig azt következtetjük, hogy legalább is a kapualjában levőt meg kell világitani.

Ipari és kereskedelmi célra bérelt helyiségben a bérlő az építésügyi hatóság engedélyével portált építhet. A háztulajdonos a portálépítés ellen csak alapos okból tiltakozhatik.

Üzletekre nézve a felmondás 1500.—, lakásnál 2000.— pengő évi bérrel felül féléves.

Ipari vagy kereskedelmi célra bérelt helyiség, ha ugyanazon felek, vagy jogutódai között a bérlet legalább tíz éve fennáll, egy évre, sőt ha az évi bér 4000.— pengőt meghalad, akkor másfélre mondható fel.

Házfelügyelő nem végezhet olyan természetű ipari munkát, amely a fennálló törvény értelmében csak ipari jogositvány alapján gyakorolható.

Tévedések elkerülése végett: a fővárosi lakbérleti szabályrendelet csak a székesfőváros területén hatályos.

Vigyázat utánózzák!

Felkértek e levél közzétételére:

Van szerencsém közölni a t. Címme, hogy az általam konstruált és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara árumintá lajstromozó hivatalánál 46.588. folyószám alatt védett Triumph tekerések gyártása és forgalombahozatala tekintetében az Always Elektrotechnikai Gyár K. F. T. budapesti céggel megállapodást létesítettem, melynek értelmében ezen tekerések gyártására és forgalombahozatalára kizárólag a most nevezett K. F. T. jogosult.

Ezen megállapodást megelőzően a gyártásra vonatkozólag Ondrisek Ferenc műszerrel voltam szerződéses viszonyban, ezt azonban megszüntettük és a szerződés liquidálása során Ondrisek ur kiszolgáltatta a birtokában lévő összes tekeréseket. Ennek folytán ma a kereskedelmi forgalomba csak oly tekerések kerülhetnek, amelyeket az Always K. F. T. gyárt és amelyeket nevezett cég a származás igazolásának jeléül, saját cégének zárójegyével lát el.

Tudomásomra jutott, hogy az Ondrisek-féle megállapodás liquidálása és az Always K. F. T.-vel létesített új megállapodás dacára egyes cégek útján forgalomba kerülnek olyan Triumph tekerések is, amelyek nincsenek Always zárójeggel

ellátva és amelynek előállításai helye előttem ismeretlen, úgy, hogy azok minőségéért felelősséget nem vállalhatnak.

Ennek előrebocsátása után tisztelettel felhívom a t. Címet, hogy a jövőben kizárólag oly Triumph tekeréseket méltóztassanak vásárolni, amelyek Always zárójeggel vannak ellátva, mert egyrészt az enélkül forgalombahozott tekerések működéséért én, mint a tekerések konstruktőre, felelősséget nem vállalok, másrészt az ily tekerések eredeti Triumph tekeréseknek semmiképpen sem tekinthetők, mert azokat jelenleg csak az Always K. F. T. gyárthatja, miután a multban gyártott és még meglévő készletet Ondrisek ur kiszolgáltatta.

Annál is inkább kérem a t. Címet, hogy szükségletének beszerzésénél a fentiekre feltétlenül tekintettel lenni sziveskedjék, mert ellenkező esetben a javamra védjegyezett és jogosulatlan személyek által forgalombahozott tekerések előállításai és továbbeladói ellen a rendelkezésemre álló törvényes lépéseket minden esetben kénytelen volnék megtenni.

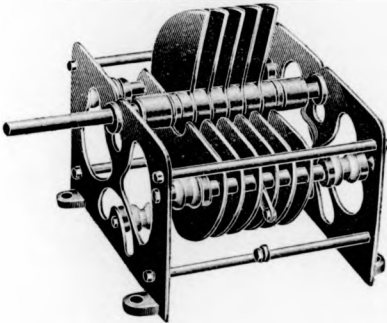
Kiváló tisztelettel:

Horváth István s. k.

Látogatás a Laboravo üzemben Népszínház utca 21

Lapunk szerkesztője kint járt Láng Tibor rádió, műszer és mechanikai laboratóriumában. Bár régi, amatőr és hivatásos szakkörökben egyaránt jól ismert s komoly cégnek tudtuk, mégis meg kell állapítanunk, hogy kellemes meglepetésben volt részünk.

A cég laboratóriumában, tanácsadó mérnökének vezetésével saját terveik s elgondolásuk alapján Európa egyik legnagyobb s legelőkelőbb elektromos vállalatunk kísérleti laboratóriuma részére készített nagyteljesítményű óriás forgókondenzátorokat.

Két kivitelben rendelésre készült és pedig

500 cm és 30 cm végkapacitással, 5000 V üzemi feszültségre (9000 V átütő szilárdsággal.)

Kis kezdő kapacitással, nagy mechanikai szilárdsággal, csekély elektromos veszteséggel készülnek e forgók. A forgó lemezek egy potenciálon vannak a záró lapokkal: kis kezdő kapacitás elérése miatt, az álló lemezek a forgókkal összekötött zárólapoktól 20 mm hosszú, nagy mechanikai és elektromos szilárdságu, ideálisan kicsi veszteségű bordázott kvarc szigetelő támaszokkal vannak elválasztva. A gyártás a legnagyobb mechanikai pontosságot igényli: volt alkalmunk látni a hatalmas felkőr alaku lapok gondos összeszerelését, 5 századmilliméterre terjedő pontosságu beállítását, tengelyek, kvarctartók csiszolását s úgy az egyes alkatrészek gyártásánál, mint az összeszerelésnél a legnagyobb pontosságot, gondosságot, állandó mérnöki ellenör-

zést. Úgy tudjuk, hogy a rendelő nagyvállalat laboratóriuma egészen speciális célokra, mérésekre fogja a kondenzátorokat használni, rövid hullámok, ultra magas rezgésszámu kísérleteknél, de azok kiválóan megfelelnek a legnagyobb teljesítményű amatőr, sőt hivatalos rádió adóberendezéshez is. Karakterisztikájuk egyenes. Könnyen szétszerelhetők s kisebb vagy nagyobb egységekké állíthatók össze, ami alkalmazhatóságuk értékét nagyon megnöveli. Ugyan-e célból igen praktisan lemez elállítódás nélkül cserélhető átmenő tengellyel vannak szerelve: úgyhogy azok a legkényesebb igényű szakértő kívánságait is a legteljesebb mértékben kielégítik.

A műhely másik részében is szorgos munka folyik: próbálják a szintén a cég mérnöke által eredeti elgondolásban tervezett és készített egyszerű, de a legszolidabb kivitelű s precízitánu gramofon felvevő berendezést: felhangzik Pluhár ismert hangja, a cég megőrizte saját rádióvevő és erősítő készülékén keresztül az imént lefolyt olimpiász néhány sportjelenetét.

Ismét másfelé fordulunk: amott a cég új, a modern igényeknek megfelelő, laboratóriumok, igényes amatőröknek készülő precízios, univerzális, nagy érzékenységu műszerét szerelik és kalibrálják. A cég műszereit már rég előnyösen ismerjük: az csak egy új, az eddigiékné is kiválóbb tagja a régi Laboravo sorozatnak, egyen- és váltóáramu mérésekre, egyenletes

óriás skálával, tükröléolvással, 2 mA százados precíz leolvással az alapmérésnél, beépített ellenállásokkal, söntökkel, átkapcsolóval, védő nyomógombos bekapcsolóval, váltóáramu előtétellel. Szép mestermunka, s amint halljuk igazán

olcsó, amatőrök számára is elérhető az ára. De helye feltétlenül ott van a legkényesebb üzemekben és laboratóriumokban is.

De a kicsiny labor és műhely igazán univerzális munkát végez: a mérnök ur amott egy kísérleti ultra rövid hullámu kis telefonja adó-vevő gépet hangol és mér be.

De más irányu munka is folyik a műhelyben. Az egyik pad mellett váltóáramu csengő alkatrészeit készíttik. Érdeklődésünkre megmondják, hogy egyelőre nem készítenek ilyen csengőket, hanem ezeket az alkatrészeket egy cég részére készíttik, amely azokat részben ily csengők készítésére, részben régi csengők meghibásodott alkatrészeinek pótlására használja fel. Készítenek még különböző célokra kisebb-nagyobb teljesítményű érzékeny reléket, foglalkoznak házi telefonberendezések készítésével és javításával, alkatrészeinek pótlásával is.

Szuperkészületek hangolásával, átalakításával is foglalkoznak.

Ugyancsak láttuk rövidhullámu adóállomások építését, melyek legújabb elvek felhasználásával készülnek.

Utoljára említjük a Laboravo üzem igen fontos üzletágát, találmányok precíz kidolgozását, mely — mint hallottuk — elég gyakori munkalkalom.

Erdemes a RÁDIÓBÖRZÉ-nél vásárolni!

Modern dobozok, Orion rövidhullámu forgók, 12 féle állomásskálá bakelit kerettel, fémsasszik hihetetlen olcsón.

Új és használt márkás rádiókat! Telepes és hálózati csövek, dinamikus hangszórók, gramofónmotorok! Modernül felszerelt rádiólaboratóriumunk vizionteladóknak legolcsóbban dolgozik!

RÁDIÓBÖRZE IX. Ráday u. 8

UJDONSÁG

M-X dubló 333/444 az alsó (M-X 333) forgatógomb 6 mm Ø és a felső (M-X 444) 4 mm Ø furattal bir. Szállíthatók 8, ill. 5 mm Ø furattal is. Más kombinációk gyártás alatt.

Gyártja: Marosi Pál, Budapest, V., Zoltán utca 6. Tel. 11-47-12

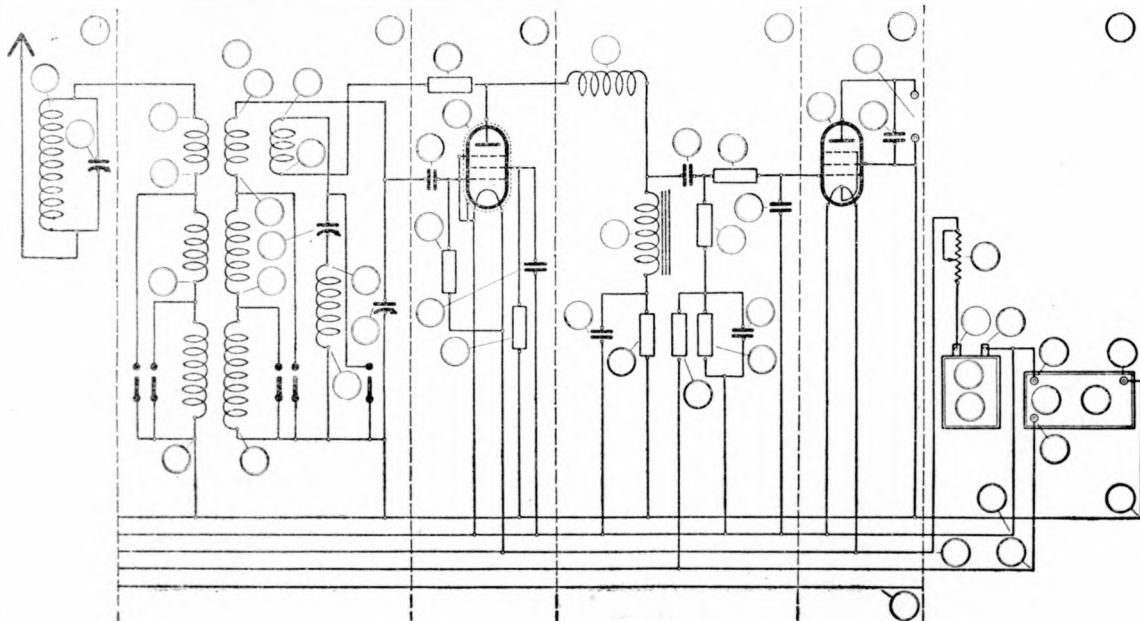

Szenzációs tavaszi ujdonságok
Koller csillárgyár Budapest, VIII. Dobozi u. 15
Telefon 13-13-37

Felújítások, átalakítások. Nikkelezés, dukózás terén újítások. Tömegcikk. Bér munka. Elektromotorok, vétel- eladás- javítás- újítások.

Vegyen részt Ön is pályázatainkon!

1. **ALWAYS** 500 pengő készpénzdíjas kapcsolási rejtvénypályázaton!

D I J A K :

- I. díj P 100.— készpénz
 II. „ P 50.— „
 III—IV. „ á P 25.— „
 V—IX. „ „ P 10.— „

50 darab vigaszdíj á P 5.— készpénz. Összesen 58 készpénzdíj P 500.— összegben.

T U D N I V A L Ó K :

- Mindenki pályázhat több pályamunkával is.
- Pályázni az Always telepes szabványkapcsolási fűzethez mellékelt pályázati szelvényen lehet.
- Megállapítandó :
 a) Az Always telepes szabványkapcsolások milyen számú szabványaiából van a fenti kétsöves vevőkészülék összeállítva.
 b) Az egyes szabványokban szereplő és a kapcsolási rajzon jelölt alkatrészek értéke, ill. elektromos adatai.
- Pályázatok az Always elektrotechnikai gyár kft.-hez (V. Váci-ut 66.) küldendőek be.**
- Pályázati határidő: 1936. október 15.

2. **ALWAYS** vasmagos Triumph Triplex hangolótekerccs karácsonyi verseny-pályázat

- díj 4+2 szuperkészülék összes anyagai, csövekkel együtt.
 - díj 3+1 csöves sávszűrős hálózati európavevő összes anyagai, csövekkel együtt.
 - díj 2+1 csöves hálózati külföldvevő összes anyagai, csövekkel együtt.
- 50 darab vigaszdíj: Always rádióalkatrészek a nyertes választása szerint 5—10 pengő értékben.

A pályázaton résztvehet az Always Triplex vasmagos tekerccsek minden beépítője olyképp, hogy az ezzel a tekerccsel megépített készüléke vételi eredményeit minden Always Triplex tekerccshez mellékelt hullámtáblázatba bevezeti és folyó év **december**

10-ig az Always gyár címére (V. Váci út 66.) **beküldi.**

A díjak odaítélése **1936. december 24-én** történik meg, s annak eredményét az e napon megjelenő összes rádiószaklapok nyilvánosságra hozzák.

A verseny célja, megállapítani az Always Triumph Triplex vasmagos tekerccsek, illetőleg az ezzel épített kétsöves készülékek legnagyobb teljesítményét.

Minél távolabbi és minél kisebb energiával adó állomás zavartalan vétele van biztosítva, annál nagyobb eséllyel vesz részt a pályázó a versenyen, természetesen a vett állomások minél nagyobb száma is előnyöket biztosít.

Részletes ismertetés és pályázati hullámtáblázat minden Always Triumph Triplex vasmagos tekerccshez mellékelve.

Új elektralitikus blokkok

Az európai híri **Kapsch-féle** elektralitikus blokkok **kizárólag száraz kivitelben** készülnek! (A német, angol és amerikai gyárak is majdnem kizárólag áttértek a száraz elektralitikus blokkok gyártására!)

A Kapsch-féle száraz elektralitikus blokkok előnyei:

1. Hibaáram:

A **Kapsch-féle száraz blokkoknál** a hibaáram az eddig elért legkisebb, az mindenestre üzemmegtakarítást jelent az áramfogyasztásnál. **Kapsch-féle száraz blokkok** a kisebb hibaáram folytán azt is nyújtják, hogy ha egy készülék hosszabb ideig üzemben kívül volt, úgy a legközelebbi bekapcsolásnál nem fog a készülék több órán át morgogni, mivel szűrőértéke állandó. Ugyanez vonatkozik persze olyan készülékekre is, amelyek eladás előtt hosszabb ideig raktáron tartottak.

2. Sorosellenállás:

A **Kapsch-féle száraz blokkok** ellenállása üzem közben állandó, nem emelkedik, ez nagy előny, mivel tudott dolog, hogy sorosellenállás emelkedése kisebb szűrőhatást és ennél fogva nagyobb morgást okoz.

3. Kapacitás:

Megállapították, hogy 30.000 be- és kikapcsolása után a **Kapsch-féle száraz blokk** kapacitása 9.7 MF-ról csupán 9.4 MF-ra csökkent. Ez a minimális értékcsökkenés azt bizonyítja, hogy a **Kapsch-féle száraz blokkok** hosszabb üzemhasználat alatt sem veszítenek jelentősen értékükből.

A **Kapsch-féle száraz blokkok** 15—20%-kal túlméretezve készülnek, úgyhogy pld. egy 8 MF-dal je-

lőt száraz kondenzátor legtöbbször 9.5 MF. Ennél fogva egy Kapsch-féle 8 MF száraz kondenzátor szűrőértéke kb. 10 MF.

4. Raktározás:

A **Kapsch-féle elektralitikus blokkok** alkalmazása mellett szól az a körülmény is, hogy ezen száraz blokkok bármilyen helyzetben szerelhetők, szállíthatók és tárolhatók. Nem történhetik esetleges helytelen tárolás folytán semmiféle elváltozás a blokk kapacitásában és nem vagyunk kitéve annak, hogy ha

hosszabb tárolás után felhasználunk és üzembe vesszük egy **Kapsch-féle száraz blokkot**, hogy annak lecsökkent kapacitása miatt a hibaáram növekedjék, ami azután a már említett zavarokat okozná!

5. Szállítás:

A mechanikai rázkództatás nem okozhat bajt a **Kapsch-féle száraz blokkoknál**, miután papírrétegek választják el a blokkok egyes fegyverzetét. Nem fordulhat elő, hogy a szállítás alatti rázkództatás megártson és elváltozásokat okozzon a blokk belsejében, miáltal zárlat keletkezhetne.

Képviselet: **Elbe kft.**, VI., Ó-utca 9.

Metrux objektív luxmérő

A megvilágítás mérésének lehetősége luxmérők útján a nagy lökést adott a világítástechnikai berendezések fejlődésének és mindinkább keresztülhatol azon felismerés, hogy a jobb világítás nagyobb munkateljesítményt von maga után. Kívánatos ezért, hogy mindazok, kik világítási berendezések készítésével foglalkoznak, ép úgy egy luxmérő birtokában legyenek, mint ahogy a villamos rész elkészítéséhez a szükséges ellenőrző mérőműszerekkel rendelkeznek. Könnyen megszerezhető az alábbiakban ismertetett **Metrux luxmérő**, miután a készülék olcsó, egyszerű leolvasással eszközölhető a mérés és zsebben is elhelyezhető.

Ezen zsebben hordható, bakelit-házazas kis készülék kör alakú fényelemmel bir, ami által a fénybesugárzás minden oldalról egyformán történik. A fényelem beépítése olyan, hogy peremárnyék a lehetőség szerint elkerültetik és így a fer-

dén beeső fénysugarak is érvényesülnek. A fényelemet törhetetlen vékony üveg védi.

A készülék két skálával bir, az

egyik 300, a másik 3000 luxig és a skála beosztásánál a különféle munkanemek által megkívánt megvilágítások csoportszerűleg meg vannak jelölve. A készülék zippzáros börtökkel kerül forgalomba és **Lorschky Henrik** cégnél kapható.

A rádiókiállítás

Három évi szünet után az új rádió-készülékek ismét kiállítás keretében jelentek meg. Évről-évre megkíséreltük, hogy a gyárak által piacra hozott készülékeket impozáns kiállítás keretében mutassuk be a közönségnek, de mindannyiszor egyes hivatalos faktorok ellenállásán megakadtunk. Idén sikerült a kérdést megoldani oly módon, hogy az Országos Iparegyesület által megrendezett Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár keretében, de külön teremben és így önálló megjelenésben mutathattuk be az új készülékeket a nagyközönségnek. Az idei kiállítás tanulsága, hogy évről-

évre, úgy mint nyugaton, meg kell rendezni a rádiókiállítást, mivel egy kiállítás — most is azt tapasztaljuk — a közönség érdeklődését azonnal felkelti a kiállítás tárgya iránt.

Sajnos panaszokdunk is kell. Történtek hibák is, melyek — ha nem lettek volna, bizonyára még sokkal nagyobb érdeklődés lett volna a kiállítás iránt. A kiállítás látogatóinak a posta, — ha a kiállításon kért rádióüzembentartási engedélyt — két havi előfizetési díj kedvezményt adott. Aki a kiállításon kért új telefont, annak valami ötféle kedvezményt nyújtottak. Erről az akcióról senkisémm tudott, csak

KAFFKA és WAGNER

V. Személynök utca 25

Telefonszám 12-26-30

rádió-laboratorium a budapesti kir. törvényszékek hitesszakértőjének vezetése alatt.

Speciális célu

rádiók építése, bemérése

Szuperkittek

összehangolása

Univerzális

szuperek

az, aki már kint volt a kiállításon, vagy a vásári kommunikációt olvasta. A **Posta** és a **Stúdió** elfelejtettek ezeknek a kedvezmények kelő beharangozásáról. És mégis a kiállításon közel 500 új rádióelőfizető jelentkezett.

*

A cca. 120 m. hosszú kiállításterem egyik végén nagy üres tér közepén volt felállítva a **Stúdió** félkör alakban üveggel borított építményben. Így a közönség a Stúdióban szereplőket kényelmesen s jól láthatta. A művészi kivitelű **Stúdió** épületet a Rádiótársaság **Brauer Albert** iparművész tervei szerint építette.

A **Stúdió** közvetlen közelében helyezkedett el a **Posta**. Az egyik fal mellett a **Rádióüzemostály**, mely főleg az elektromos zavarok felkutatásával és azok elhárításának prob-

lémáival foglalkozik. A kiállított grafikonok, kísérleti eszközök nagy érdeklődést keltek. A terem szemében lévő fala mellett volt a postahivatal, a telefonpropaganda, a rádió-

előfizetés és a műszaki tanácsadó.

A **Stúdió**val szemben a terem közepén impozáns nagy helyet foglalt el az **Orion**. Az elfoglalt területet két részre osztotta, az egyik a tulajdonképeni kiállítás (60 m²), a másik a tárgyaló és bemutató (60 m²). A kiállítás középpontjában állott az **55-ös**, alatta világ térképe — Orion ezidei propaganda irányának megfelelően jelzve, hogy rövidhullámon az egész világot behozza. A kiállítási asztal két oldalán a többi készülékek és alkatrészek. Érdekes volt még a 90 cm-es hullámhosszon dolgozó: a ló és vevő berendezés, melyet sajnos a laikusok nem igen vettek észre. Egy zseblámpa izzónál még nagyobb miniatűr adócső, grimoval modulált rezgéseit sugározta a vevő készülék felé. Az adó, vagy vevő antenna elfordításával a hangszóró elnémult.

A bemutató és tárgyaló teremnek kiképzett részben az összes ideai típusok voltak üzemben meghallgathatók. Nagy érdeklődés volt irántuk.

Tungstram közvetlenül az **Orion** mellett volt. Elgondolásban, kivételben az előbbinek teljesen ellentéte. Gipszből épített vastag fallal három oldalról körülvevett tér, melynek középpontjában egyetlen, cca. két méter nagyságú októda felhasítva. Minden egyes alkatrészéhez a hátfalon magyarázatot fűztek. Két vitrin modern csökekkel, egy adócsövekkel. Minden adócsőből, mely Tungstram állandó programjában van egy-egy mintadarab. A legkisebb 6 W-os áramközláncú erősítő, a legnagyobb 1500 watt anódvesztéssel dolgozik. Érdekes típus az O 300/3000 rövidhullámú oszcillátorcső, melynek segítségével 3–30 m. hullámhossz között építhetőek rövidhullámú adóállomások. Kiemelkedő még a V 20 7000 egyenirányítócső, melyet a Tungstram laboratórium már

a távolbalátásra való tekintettel dolgozott ki Braun csövek táplálására 7000 V 20 mA egyenáramot szolgáltat. Láttuk még a V 300/15000 ipari egyenirányító csövet, mely 15000 V 300 mA teljesítményű.

Standard pavilonját, úgy, mint az Egyesült Izzóé **Lichtig Elek** szobrász tervezte. Meg is látszik mindkettőn, vastag falak, anyaguk gipsz. Amíg a Tungsram pavilon teljesen nyílt, Standard félkörben zárt, átjáró nyílásokkal. A pavilon belsejében a három új készülék, középpontban az új hangolástjelző indikátorral. Kívül az egyik oldalon 1924 óta a gyár által termelt készülékek fontosabb típusai időrendben, a másik oldalon a gyár által épített magyarországi adóállomások városainak képe antennájukkal szimbolizálva az adóállomások, továbbá táblázatok, grafikonok.

Philipsnél nagy mozgás van. A kiállított rádiók, zeneszekerények és gramofonok mellett az egyik készülék sasszija üvegszekerényben, vízszintes tengely körül forgatható. Mindenki, akinek csak egy kis érdeklődése van a technika iránt, megnézi. A figyelmet egy kis trükk tereli magára. Egy alig 25 cm. magas néger figura, mely egy doboz felett ütemesen táncol. Mindenkit érdekel, hogy mi mozgatja: egy ber-

regő, melynek szakgatóját egy mikrofon vezérli. Ha zene van, a néger táncol, ha csend van, nyugodtan áll. A néger a közönséget odavonzza — megtette kötelességét, a közönség azután megnézi a többi is.

Telefunken egy cca 6 m. magas

antenna vasszerkezettel kelti fel a figyelmet. Láttunk ott az idei Telefunken propagandának: **Telefunken mindenütt** — megfelelően repülőgépet, Zeppelint, óriáshajót — Telefunken mindenütt. A kiállított készülékeken kívül feltűnést keltett egy 2 watt váltóáramu teljesítményű ámpolna hangszóró, melyet a terem

mennyezetére függesztenek fel és így minden irányban egyenlően sugároz. Központi antenna berendezés modellje és különböző mikrofonok.

Always imponáló helyet foglalt el a kiállításon. **Breuer Albert** belső-építész, a rádiókiállítások állandó tervezője remekműve. Hangulata ugyanaz, mint az egész terem összbenyomása és mégis erőteljesen kiemelkedik belőle. Az egész fülke egyetlen hatalmas 2×6 m. méretű tábla, széles keretben, melyen egy $4 + 1$ és egy $2 + 1$ csöves készülék óriásméretű kapcsolási rajza van feltüntetve. A táblából mindenütt kiemelkednek az Always által gyártott alkatrészek modelljei. Így Always nemcsak azt mutatja be, hogy mit gyárt, hanem azt is, hogy hol és mire kell azt használni. A fülke két oldalán vitrinek, melyekben a gyártmányok eredeti alakjukban és cso-

magolásban láthatók.

Always még egy falat is elfoglal a kiállításon. Teles Rejtvénypályázatának kapcsolási rajza. 6×2.5 m. méretben. A pályázat iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Hirschl és Tsa. fülkéjében jól ismert gyártmányait, az **Oroszlán**, **Kincs** stb. zseblámpa és anód, valamint fűtő elemeket, **Le Carbon** nedves fűtőtelepeket. **Fuchs Róbert** cég pedig a vezérképvisletét képező Sator alkatrészeket, Perfekt teles rádiókat és erősítő berendezést állított ki.

Tudor Akkumulátor gyár rt. gyártmányait áttekinthetően csoportosítva állította ki. Ott láttuk a **Tudor** rendszerű stabil akkumulátorokat, a **Varta** rendszerű hordozható akkukat, a **Deac** lugos akkumulátorokat és a legnagyobb sikert elért **Pertrix** vas és szalmiákmentes száraz zseblámpa, anód és rádióizzító

elemeiket, valamint csengőbatteriaikat.

Már messziről feltűnik a félkör alakban kiképzett **Tonalit** fülsze. A gyár programjának az elektroakusztikai alkatrészek és készülékek gyártásának illusztrálására az általa gyártott és közismert pick-up-jének megnagyított modelljét állította kiállításának középpontjába. A **Tonalit Puck-Up-ök** egész sorozatát láttuk kiállítva, melyek közül legújabb gyártmányát a **Modell 1937** jelzést emeljük ki, mely előre láthatólag nagy sikert fog elérni. Az elektrogramofon elektromos berendezésén a pick up-on kívül **Tonalit** köztudomás szerint a meghajtószervezetet, elektromotort is gyárt. Nagy érdeklődést keltettek a **Tonalit Popular**, **Normál** és **Super** komplett elektrogramofonok, az **Ultra** permanens és a **DCU** elektrodinamikus hangszórók, melyek nagy változatosságuknál fogva minden készüléképítő igényét ki tudják elégíteni. Egészen újak az **Orthodynamic** hangszórók, melyek a szerkesztőtechnika egészen új elvei alapján készültek. Vannak egyes típusok, melyek a tavalyiakkal szemben $2-2\frac{1}{2}$ szerez teljesítménynövekedést mutatnak és mégis olcsóbbak. A gyár forgói, skálái és egyéb apró alkatrészei is közismertek.

Bosch Róbert kft. kiállításának tengelyében az elektrogramofon, vagy mint ők nevezik: lemezjátszó állott higanyrintkezős ki- és bekapcsolóval és automatikus tüadagolóval. Állított meg ki vibrátort, elektromos hajvágót, kompresszoros elektromos jégszekrényt és ami a

legnagyobb feltűnést keltette: elsőnek jelent meg a kiállításon hangos keskenyfilmjével. A keskeny trükkfilmek- és természetes felvételeknek állandóan nagy közönségük volt.

Z. L. rádiólaboratórium, Vilmos császár-ut 22. kiállításán a szakköröket zörejmentes potencióméterkonstrukciója (-140 dB zörejnívóval), továbbá gyakorlatilag teljesen egyenletes karakterisztikájú hangfrekvenciatrafo, e két konstrukciót a magy. kir. posta rádióhálózatában már régebben használja. Nagy feltűnést keltett a **Z. L.** kisméretű csilapításszekrény, mely $0-4$ Néperig szabályozható. Láthattuk még a cég által használt precíziós mikrodialt, melyet most első ízben hoz a piacra, ez a mikrodial három kivitelben:

120, 150 és 200 mm. átmérőjű skálával, nonius leolvasással készül, mi által oly pontos beállítást tesz lehetővé, hogy $200-600$ m. között már 200 frekvencia is kényelmesen beállítható.

A fiatal cég precíziós munkájával alig néhány éves fennállása alatt is a tudományos szakkörök elismerését vívta ki magának.

Telepes Rádiókészülékek kft. új telepes modelljeit állította ki, melyek úgy vannak felépítve, hogy a hangszóróval egybeépített készülék szekrénye magába zárja az összes áramforrásokat is.

Nife Akkumulátorgyár és Villamossági Rt. Jól ismert **Nife lugos** akkumulátorok és stabil telepek részére. Különös jelentősége van a hordozható **Nife** akkumulátoroknak, mit illusztráltak a kiállított gyakorlati használati eszközök, mint: kézi fényszóró, tűzoltólámpa, vasuti jelző-, bányai-, kocsis-, kézi-, inspekciós fényszórólámpák.

Márton Pál fősúlyt specialitásaira fektette: Ferrocort és Martovox tekercsek calit csőfogalattal, trolitul tekercsek, Luxor rh. forgó calitengellyel. Speciális Martovox készülékek, hangerős detektoros készülék, csővoltmérők stb., stb.

Barta és Tsa kivonult speciális alkatrészeivel, saját telepes készülékek, kiállította az új **Mita** műszereket és természetesen a gyári készülékeket.

A kiállítási felvételeket, **Oriente és Philipet** kivéve, **Bánó Ernő** készítette.

Kiadja: A Rádió-Villamossági Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete

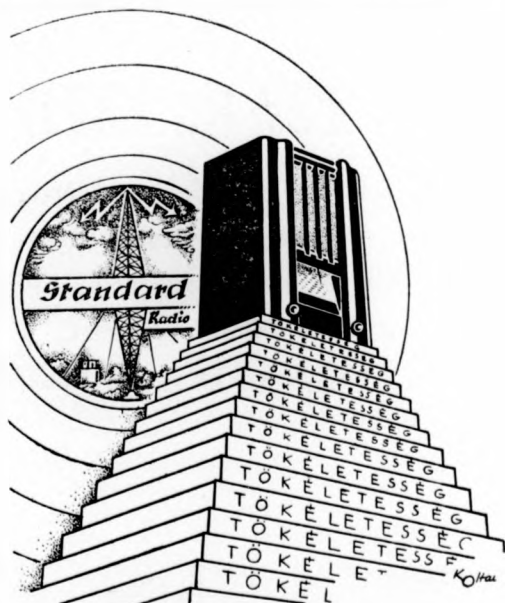

ALWAYS

vasmagos
tekercsekben

nagy forgalom
várható a karácsonyi
nagy ALWAYS pályázattal
kapcsolatban!!!

Ajánlja vevőinek Telepes Szabvány-
kapcsolás füzetünket és lássa el magát
vasmagos Triumph tekercsekkel.

A tökéletesség
legmagasabb fokán
Standard Super 37

Önmagáért,

saját érdekéért járuljon Ön is hozzá,
hogy egyesületünk teljesíteni tudja
hivatását.

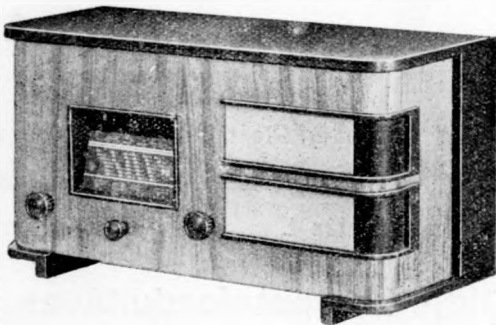
Küldje be postafordultával
tagsági díját.

évi 12 pengő

FIRCSA

TELEFUNKEN 237 és 237U

automatikus szelektáló berendezésével, Navi membránjával, AL4 végerősítő csövével kényelmes kezelést és oly teljesítményt nyújt, amilyent eddig el sem tudtunk képzelni. Ha ezeket a készülékeket ajánlja vevőinek, üzletkötése biztos.

Gyártja :

Magyar Siemens-Schuckert Művek r. t.

Gyengeáramu osztály

Budapest, VI. Teréz körút 36. szám

Telefonszámok: 12-43-98, 12-43-97, 12-07-39*

